

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๕/๒๕๕๖

วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท ลีลาวิวโลหะกิจ จำกัด กับพวก) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลย ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ กค. ๒๒๕/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติ ล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้อง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยมัยอิมพอร์ต ที่ ๑ กับพวก รวม ๑๑ คน เป็นจำเลยต่อศาล ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง โดยโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ชั้นต้น และจำเลยที่ ๒ ถึงจำเลยที่ ๑๑ ในฐานะผู้ค้ำประกัน เพื่อให้ชำระหนี้ทรัพย์สินและค้ำประกัน ในระหว่าง การพิจารณาคดี โจทก์ขอถอนฟ้อง จำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ จำเลยที่ ๑๐ และจำเลยที่ ๑๑ เนื่องจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยดังกล่าวเด็ดขาด และโจทก์ได้ยื่นคำขอรับ ชำระหนี้ของจำเลยต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

อนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้อง และมีคำสั่งจำหน่ายคดีเฉพาะในส่วนของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๙ จำเลยที่ ๑๐ และจำเลยที่ ๑๑ ออกเสียจากสารบบความแล้ว สำหรับจำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราวเฉพาะจำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ โดยยังคงดำเนินคดีกับจำเลยที่เหลือต่อไป ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔)

จำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๓ จำเลยที่ ๖ และจำเลยที่ ๗ ยื่นคำร้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ชั้นต้น และฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงจำเลยที่ ๑๑ ในฐานะผู้ค้ำประกันให้ร่วมรับผิดชอบลูกหนี้ร่วม ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ และศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว เฉพาะจำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ โดยยังคงดำเนินคดีกับจำเลยที่เหลือต่อไป ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) จำเลยทั้งสี่ (ผู้ร้อง) ได้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม สรุปได้ว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” ซึ่งมีความหมายว่า คู่ความร่วมมือ ซึ่งต้องรับผิดชอบในมูลหนี้เดียวกัน และในคดีเดียวกันย่อมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอกัน ในกฎหมายและต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน แต่บทบัญญัติของมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) บัญญัติให้ศาลงดการพิจารณาในส่วนของลูกหนี้ แต่ไม่ได้ให้งดการพิจารณาคดีในส่วนของคู่ความร่วมมือ ถือว่าไม่ได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวของกฎหมายให้ความเสมอกันในระหว่างลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน และมิได้ให้ความคุ้มครองลูกหนี้และผู้ค้ำประกันเท่าเทียมกัน พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้” ความเป็นลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน ถือว่าเป็นความแตกต่างในเรื่อง “สถานะของบุคคล” ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้ เมื่อบทบัญญัติของมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายฯ บัญญัติให้งดการพิจารณาในส่วนของลูกหนี้ ผู้ถูกฟื้นฟูกิจการ แต่ไม่ได้บัญญัติให้งดการพิจารณาในส่วนของผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นคู่ความร่วมมือในคดีเดียวกันอันเกิดจากมูลหนี้เดียวกัน ย่อมถือได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ เพราะบุคคลหนึ่งในสถานะที่เป็นลูกหนี้

ผู้ถูกฟื้นฟูกิจการ ได้รับการปฏิบัติโดยการงดการพิจารณาในคดีที่ตนถูกฟ้อง แต่อีกบุคคลหนึ่งในสถานะที่เป็นคู่ความร่วมมือในคดีเดียวกันอันเกิดจากมูลหนี้เดียวกัน ไม่ได้รับการปฏิบัติโดยการงดการพิจารณาคดีในทำนองเดียวกัน และขอให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางส่งคำโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง พิจารณาแล้ว เห็นว่า ศาลได้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาบังคับแก่การมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว เฉพาะจำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ เมื่อจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๓ จำเลยที่ ๖ และจำเลยที่ ๗ ผู้ร้องโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงมีคำสั่งให้รอการพิจารณาคดีนี้โดยให้จำหน่ายคดีชั่วคราว และให้ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้น มีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางใช้มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ สั่งจำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ออกจากสารบบความ เป็นการที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางใช้กฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดีที่ผู้ร้องถูกฟ้องเป็นจำเลยอยู่ด้วย และเมื่อจำเลยทั้งสี่ ผู้ร้องโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางจึงมีคำสั่งให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

ประเด็นตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่

พิจารณาแล้วประเด็นตามคำร้องที่ว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๔/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม ศาลรัฐธรรมนูญไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นตามคำร้องซ้ำอีก โดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายปรีชา เฉลิมวณิชช์ นายพันธ์ จันทราน นายมงคล ธรรมัน นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโซ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง เห็นว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

สำหรับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๒ คน คือ นายสุจิต บุญบงการ และนายอมรรักษาศักดิ์ เห็นว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๓ คน คือ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา และนางเสาวนีย์ อัครโรจน์ เห็นว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ให้ยกคำร้อง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชช์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายพันธ์ จันทราน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมานิต วิทยาเต็ม	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุธี สุทธิสมบูรณ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ชีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอมร รักษาสัตย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ